

Foto's: Links een sfeerplaatje van de vogel van Shetland (James Hanlon). Meer foto's van deze vogel zijn gepubliceerd in de bekende bladen en op de bekende websites zoals www.surfbirds.com en www.hughharrop.com. Rechts de vogel van Schiermonnikoog, net achter de branding van het Noordzeestrand van Schiermonnikoog langsvliegend (foto van de koelbloedige Martijn Renders).

Misschien zijn er meer meldingen van vluchtwaarnemingen, maar langsvliegende zeevogels en zeldzaamhedencommissies lijken niet zo goed door één deur te gaan (cf. kuhls/scopoli's/grote pijlstormvogel). Het mag een klein wonderdje heten dat 'onze' vogel gefotografeerd is! Zelfs in het uiterste noordwesten van de Noordzee is de kortbekzeekoet nog behoorlijk zeldzaam: de pleisterende vogel van afgelopen winter zal de boeken in gaan als het twaalfde geval voor Shetland en het 38ste voor heel Groot-Brittannië. Een artikel over de status van kortbekzeekoet in de Noordzee staat gepland voor het volgende nummer van *Atlantic Seabirds*. De waarneming van Schiermonnikoog zal – na aanvaarding door de CDNA – uitgebreid worden behandeld in *Dutch Birding*.

**Rob van Bemmelen, Stavangerweg 535, 1013 AX Amsterdam, rob.van.bemmelen@dutchbirding.nl
Ben Wielstra, Piet Heinstraat 31, 2231 RK Rijnsburg, wielstra@hotmail.com**

Wat een jonge zeekoet al niet uit een eikenbos kan halen

Op 25 augustus 2005 vond Arnold Gronert een jonge zeekoet *Uria aalge* op de dijk bij Petten (Noord-Holland). Het betrof een nog niet volgroeid mannetje met een vleugellengte van 137 mm (normaal $\pm$ 200), een snavelengte van 30.8 mm (normaal 49) en een gewicht van 350 g (normaal $\pm$ 800). Ofschoon er geen donsveren meer te zien waren en alle veren van het eerste winterkleed waren uitgegroeid had dit dier nog een lange weg te gaan naar het volgroeide stadium. De zeekoet was sterk vermagerd maar had een volle maag. In de spiermaag werd een dikke prop henneptouw aangetroffen, in klier- en spiermaag een twintigtal kleine veertjes en tussen het henneptouw twee stukjes plastic, drie fragmenten Japans bessenwier *Sargassum muticum* en honderden fragmenten van insecten. De insectenresten waren brokstukken van kevers Coleoptera (dekschilden, borstschilden, koppen, pootjes), waaronder teminste acht exemplaren van het veertienstippelige lieveheersbeestje *Propylaea quatuordecimpunctata* en resten van ten minste drie loopkeversoorten. Het veertienstippelige lieveheersbeestje is een algemene soort in de Midden-Europese eikenbossen.

Het is duidelijk dat deze zeekoet allerlei zaken van het zeeoppervlak heeft opgepikt, maar dat dit de vermagering en tenslotte de dood niet heeft kunnen voorkomen. De afmetingen van dit individu suggereren dat het nog afhankelijk was van een adulte begeleider, maar het is niet waarschijnlijk dat deze dit voedsel aan het jong heeft aangereikt. Het is een bekend verschijnsel dat oppervlakte-foeragerende zeevogels zoals stormvogeltjes en verschillende soorten meeuwen profiteren van insecten die bij afluiddige wind in zee gewaaid zijn (Voous 1954; Winter 1995; Hoogendoorn 1997). Het op grote schaal eten van insecten door zeekoeten op zee is echter nog niet eerder beschreven. Er is uiteraard bijzonder weinig bekend van het voedsel van zeekoeten gedurende de eerste weken op zee (zie Tasker *et al.* 1985; Geertsma 1992) en al helemaal niet op het moment waarop de vogels onafhankelijk raken van de begeleidende ouders. De kevers hebben dit jonge en vermagerde dier wellicht nog enige tijd overeind gehouden of wellicht is het benutten van zaken die aan de oppervlakte drijven wel heel gewoon voor opgroeiende zeekoeten als ze moeten overschakelen van gevoerd worden naar zelf voedsel zoeken.

Referenties:

- Cramp S. (ed.) 1985. *The Birds of the Western Palearctic*, 4. Oxford Univ. Press, Oxford 960pp.
Geertsma M. 1992. Dieet van de zeekoet *Uria aalge* op het Friese Front in het najaar van 1989; een vergelijkend voedselonderzoek. Doctoraalsverslag NIOZ, Texel / RU Groningen, 44pp.
Harris M.P., Webb A. & Tasker M.L. 1991. Growth of young guillemots *Uria aalge* after leaving the colony. *Seabird* 13: 40-44.
Hoogendoorn N.C. 1997. Spinnen als zeevogelvoedsel. *Sula* 11(4): 239-240.
Tasker M.L., Webb A., Murray S. & Holt M. 1986. The dispersal of auks in the northern North Sea June to September 1985. NCC comm. res. report no. 627, Nature Conservancy Council, Aberdeen.
Voous K.H. 1954. Nog iets over het voedsel van het stormvogeltje, *Hydrobates pelagicus* (L.). *Ardea* 42: 217-218.
Winter C.J.N. 1995. Onverwachte prooien van stormmeeuw *Larus canus* op volle zee. *Sula* 9: 123-126.

**Kees Camphuysen, Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
Postbus 59, 1790 AB Den Burg, Texel, camphuys@nioz.nl**